

Pr. 164/24.05.18
CSN

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr 06/2-3376 din 11.06. 2018
La nr. 164 din 24.05.2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.

Anexa: 3 file.

Director

Bogdan ZUMBREANU

Ex.: V. Macovei
Tel.: /022/257-424

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
P.D.P. Nr.	1369
"12" 06	2018
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5104 din 08.06.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Parlamentul RM, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți*

*interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Atragem atenția asupra faptului că, autorii proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, condiție prevăzută de art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Totuși, la momentul efectuării expertizei anticorupție asupra proiectului, se constată că acesta, însoțit de materialele aferente se regăsește publicat pe pagina oficială a Parlamentului Republicii Moldova.

Astfel, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova și părțile interesate au acces la proiect, se constată că în procesul de promovare a proiectului asigurarea transparenței decizionale stabilite de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost în mare parte asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Deși, în nota informativă nu este declarat un scop bine determinat, în urma analizei prevederilor din proiect, se constată că textul acestuia modifică și completează Legea nr.130/2012 privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă, fiind introduse două noțiuni noi: "marker de paintball" și "bilă de paintball", incluse la art.2, scopul căreia, potrivit autorilor: *"este de a face cunoscut ce reprezintă un marker de paintball și siguranța cu care el poate fi folosit."*

Totodată, proiectul face referire și la regimul de transport al markerelor de paintball peste hotare cu scopul participării la evenimente sportive și de agrement.

Așadar, evidențiem asupra faptului că, textul notei informative corespunde prevederilor din proiect.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele instituțiilor și organizațiilor sportive, persoanelor care practică paintball-ul (de performanță sau de agrement), de a beneficia de un regim liber de deținere și circulație a markerelor de paintball.

În urma promovării proiectului, categoriile de subiecți enunțați mai sus, vor avea posibilitatea de organizare și desfășurare a acțiunilor sportive în domeniul paintball-ului la nivel local, național și internațional.

Se evidențiază că, promovarea proiectului se realizează cu respectarea interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Deși, nota informativă anexată la proiect, conține o serie de argumente viabile și concludente care vizează necesitatea elaborării proiectului iar autorii prezintă date statistice, și note explicative ce țin de domeniul respectiv, precum și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, urmează a se aduce argumentele de rigoare în partea ce ține de intenția de a scoate de sub regimul declarării markerele de pantball transportate peste hotare în scopul participării la evenimente sportive și de agrement.

Această necesitate își are raționamentul reieșind din următoarele considerente:

- autorii nu specifică obligativitatea confirmării scopului participării la evenimente sportive și de agrement, precum și care ar fi mecanismul de probare (dovada înscrierii în competiții, invitației la jocuri de agrement în echipe etc);
- în condițiile în care se permite de a deține un număr nelimitat de markere de pantball, în proiect nu este specificat numărul de unități de markere cu care poate o persoană să traverseze frontiera.

Riscurile și dificultățile la aplicare, a acestor omisiuni sunt descrise detaliat în compartimentul III al prezentului Raport de expertiză anticorupție.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură".*

Implementarea normelor din proiect nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat.

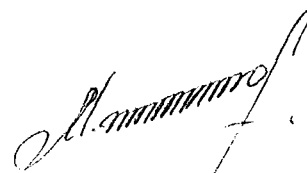
II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *"textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și

în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

În mare parte, textul proiectului este întocmit cu respectarea regulilor limbajului și expresiei juridice, corespunde tehnicii legislative și normative, cu excepția numerotării normelor din proiect. Astfel, autorii operează cu modificări și completări doar la Legea nr.130/2012, iar textul prevede doar art.I. Or, potrivit art.32 alin.(3) [...] "Dacă actul legislativ conține un singur articol, în loc de numerotare se scrie formula "Articol unic"."

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu conține prevederi care reglementează în mod direct activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -
Art. I - Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, nr. 130 din 08.06.2012 pct.3 3. Art. 20 se completează cu următorul aliniat (6), cu următorul conținut: "(6) Markerele de paintball pot fi transportate peste hotare în scopul participării la evenimente sportive și de agrement, <u>fără a fi obiectul declarării</u> și fără a fi supuse autorizării."
Obiecții: Atragem atenția asupra faptului că, excluderea obligativității de declarare în vamă a markerelor de paintball chiar și în ipoteza participării la evenimente sportive și de agrement, presupune apariția unor riscuri în ceea ce privește regimul de liberă circulație a mărfurilor în vamă. Astfel, în condițiile transportării peste hotare a markerelor fără a fi obiectul declarării, pentru participarea la competiții sportive etc, autorii nu prevăd obligativitatea confirmării scopului participării la evenimente

sportive și de agrement, precum și care ar fi mecanismul de probare (dovada înscrierii în competiții, invitației la jocuri de agrement în echipe etc). Or, în condițiile în care se permite de a deține un număr nelimitat de markere de paintball, în proiect nu este specificat numărul de unități de markere cu care poate o persoană să traverseze frontiera. În acest sens, persistă riscul ca, sub pretextul participării la competiții sportive sau de agrement, persoanele interesate, să transporte peste hotare aceste markere urmărind un scop comercial. Or, în ipoteza dată, nedeclararea acestor markere, aparent legalizează *trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari, eludându-se controlul vamal, [...] prin nedeclarare sau declarare neautentică [...]*, acțiuni care cad sub incidența art.248 Codul penal al Republicii Moldova și se califică ca contrabandă.

Totodată, menționăm că în pofida faptului că paintball-ul nu reprezintă un pericol pentru cei care-l practică, în condițiile în care markerele de paintball sunt reglementate de Legea 130/2012, acestea trebuie să fie obiectul declarării în condițiile legii.

În continuare, atenționăm asupra faptului că, markerul de paintball, deși nu poate fi reutilizat în totalitate, acesta poate fi utilizat în alte scopuri decât cele de agrement sau competiții, în condițiile în care, bilele vor conține anumite substanțe, amestecuri chimice, etc, care la impact vor produce o explozie.

Este cunoscut faptul că, o bila de paintball circulă cu o viteză maximă de 300 de picioare pe secunda (9144cm/s) sau 205 mile/h (329km/h), valori care trebuie monitorizate și reglate pentru maximum de siguranță, astfel, că, viteza și puterea de tragere a markerului este îndeajuns pentru a efectua împușcături cu bile de paintball modificate artizanal și care prezintă pericol pentru sănătatea și integritatea fizică.

În acest sens, implementarea normei poate avea un efect dublu: pe de o parte, liberalizarea regimului de deținere și circulație a markerelor de paintbal va face mult mai accesibil acest tip de sport în beneficiul celor care-l practică, pe de altă parte, scoaterea din regimul de declarare a acestora precum și deținerea unui număr nelimitat de markere, va face dificilă dacă nu chiar imposibilă evidența acestora, ceea ce ar putea reprezenta o problemă de securitate în primul rând în condițiile utilizării acestora în alte scopuri decât cele predestinate, precum și facilitarea acțiunilor ilegale de trecere peste frontieră în al doilea rând.

Recomandări:

Excluderea sintagmei *"fără a fi obiectul declarării"*;

Completarea normei la final cu un enunț după următorul exemplu: *"O persoană poate transporta peste hotare un număr de unități markere de paintbal în scopul participării la evenimente sportive și de agrement, dacă poate face dovada utilizării în acest scop."*

Factori de risc:

- Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative
- Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public)
- Derogări neîntemeiate de la exercitarea drepturilor/obligațiilor

Riscuri de corupție:

- Generale
- Legalizarea actelor de:
 - Încălcarea regulilor vamale
 - Contrabanda - art.248 Cod penal
 - Eschivarea de la achitarea plăților vamale

IV. Concluzia expertizei

Proiectul este elaborat de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova cu respectarea în mare parte a rigorilor privind transparența în procesul decizional.

Proiectul modifică și completează Legea nr.130/2012 privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă, fiind introduse două noțiuni noi: "marker de paintball" și "bilă de paintball", incluse la art.2, scopul căreia este de a face cunoscut ce reprezintă un marker de paintball și siguranța cu care el poate fi folosit.

Totodată, proiectul reglementează regimul de transport al markerelor de paintball peste hotare cu scopul participării la evenimente sportive și de agrement.

Promovarea proiectului se realizează cu respectarea interesului public.

În proiect au fost identificate anumite deficiențe reieșind din faptul că: - autorii nu specifică obligativitatea confirmării scopului participării la evenimente sportive și de agrement, precum și care ar fi mecanismul de probare (dovada înscrierii în competiții, invitației la jocuri de agrement în echipe etc); - în condițiile în care se permite de a deține un număr nelimitat de markere de pantball, în proiect nu este specificat numărul de unități de markere cu care poate o persoană să traverseze frontiera. În aceste condiții, prevederile proiectului pot genera apariția cazurilor de eschivare de la plățile vamale, încălcarea regulilor vamale.

În consecință, pentru promovarea ulterioară, proiectul necesită a fi revizuit prin prisma recomandărilor înaintate în compartimentul III al prezentului Raport de expertiză în vederea excluderii deficiențelor identificate, precum și acordării un plus valoare calității acestuia.

08.06.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Vera MACOVEI, Inspector